

Het Internationale Hof voor het recht van de zee

door Prof. Dr. Erik FRANCKX

In dit themanummer rond water past het even stil te staan bij het Internationale Hof voor het recht van de zee (hierna Hof). Dit is immers een internationaal rechtsprekend orgaan dat speciaal gecreëerd werd om problemen rond zeeën en oceanen, die bijna twee derde van het totale oppervlak van onze planeet uitmaken, op een vreedzame manier te beslechten.

Dit Hof dankt zijn ontstaan aan het Verdrag van de VN inzake het recht van de zee¹, aangenomen in 1982 en pas meer dan tien jaar later in werking getreden, namelijk op 16 november 1994. Dit verdrag bevat immers in bijlage het Statuut van dit Hof, waarvan de zetel te Hamburg, Duitsland, is gelegen.² Op 1 oktober 1996 vatte dit Hof dan ook zijn werkzaamheden aan. Aangezien het Verdrag van 1982 de dag van vandaag zowat als de grondwet der oceanen wordt aanzien, gelet niet alleen op zijn grote aanhang maar ook op de ruime geografische spreiding van de Staten die er partij bij zijn³, lijkt de basis van dit Hof bijzonder stevig verankerd te liggen in het internationaal recht.

Het feit dat dit Hof deze zomer juist twee zaken heeft afgehandeld, met name de Hoshinmaru en de Tomimaru zaken, lijkt de opportuniteit en relevantie van deze bijdrage in dit themanummer alleen maar te versterken.

Om de rol van dit Hof in zijn juiste context te plaatsen wordt eerst even stil gestaan bij de verplichte procedures leidende tot bindend beslissingen in het internationaal recht in het algemeen, en het zeerecht in het bijzonder. Vervolgens zal een bepaalde procedure voor dit Hof bijzonder worden toegelicht, met name deze inzake de spoedige vrijgeving van schepen en bemanningen. In een derde deel zullen dan twee concrete toepassingen van deze procedure voor het Hof, na de arrestatie door Rusland van de Japanse vissersboten Hoshinmaru en de Tomimaru, worden toegelicht. Tenslotte zullen enkele conclusies worden getrokken aan de hand van deze recente rechtspraak over het belang van dit Hof.

Het Internationale Hof voor het recht van de zee

Verplichte procedures leidende tot bindende beslissingen

De afdwingbaarheid van het internationaal recht vormt al sinds het ontstaan ervan een heikel punt. Een verplichte procedure leidende tot een bindende beslissing is er daarom ook eerder de uitzondering dan de regel. Men moet zich dan ook behoeden voor een te groot optimisme, als zouden alle juridische problemen die zich sinds eind 1996 met betrekking tot de zeeën en oceanen hebben voorgedaan ondertussen door dit Hof op een bindende wijze beslecht zijn geweest.

Dit is duidelijk niet zo als men het aantal en soort van zaken nader beschouwt die het Hof ondertussen reeds heeft behandeld. Een decennium na het aanvangen van de werkzaamheden, heeft dit Hof gemiddeld anderhalve zaak per jaar behandeld. Voor een beginnend internationaal rechtsprekend orgaan is dit misschien niet zo slecht, maar hierbij zijn volgende bedenkingen toch wel aan de orde. Zo is er vooreerst geen duidelijk crescendo patroon vast te stellen in het aantal zaken. De twee zaken die hier centraal staan zijn er gekomen na een luvte van twee jaar en een half waarin het Hof geen enkele zaak te behandelen had. Ten tweede heeft het Hof tot op heden nog maar één enkele zaak ten gronde behandeld, en die dateert al van 1999.⁴ Al de andere zaken betreffen procedures waarbij het Hof de zaak ten gronde niet zelf behandelt. Hiervan hebben er vier betrekking op het nemen van voorlopige maatregelen en maar liefst negen op de spoedige vrijgeving van schepen en bemanningen.⁵ Deze laatste categorie is dus duidelijk de voornaamste bron waar het Hof momenteel zijn zaken uit put. Aangezien de twee zaken die recentelijk beslecht zijn geweest, en die hier besproken zullen worden, in dezelfde categorie vallen, zal het deze procedure zijn waar hier even zal bij worden stilgestaan.

Dat het Hof niet alle maritieme problemen van het laatste decennium heeft opgelost heeft vooreerst te maken met het feit dat dit Hof maar een van de vier mogelijkheden uitmaakt voorzien door het Verdrag van 1982 om tot een verplichte procedure leidende tot een bindende beslissing te komen. Partijen krijgen immers de optie in dit verdrag om te kiezen tussen vier mogelijke wijzen van regeling van geschillen, waarvan het Hof er een is, naast het Internationaal Gerechtshof, een scheidsgerecht, of een bijzonder scheidsgerecht.⁶

Vervolgens lijkt een korte verwijzing naar de normale werkwijze van het Internationaal Gerechtshof hier op zijn plaats om dit punt in zijn juiste context te

plaatsen. Men mag immers niet uit het oog verliezen dat het Internationaal Gerechtshof, waarvan het statuut een integrerend deel uitmaakt van het Handvest van de VN, en daardoor niet minder dan 192 verdragspartijen telt, in beginsel onbevoegd is. Het is immers niet omdat de spelregels, waaraan het Internationaal Gerechtshof onderworpen is, algemeen worden aanvaard, dat de verdragspartijen elkaar zomaar voor dit voornaamste gerechtelijk orgaan van de VN kunnen slepen. Op dit punt verschilt het internationaal recht dus grondig van ons nationaal rechtssysteem, waar een weerspannige partij zelfs bij verstek kan worden veroordeeld.

Men moet zich het Statuut van het Internationaal Gerechtshof met andere woorden voorstellen als iets dat aan de partijen op een gouden schotel wordt aangeboden, maar waar deze laatsten al dan niet gebruik van kunnen maken. In voorkomend geval moeten beide Staten eerst de bevoegdheid van het Hof erkennen met betrekking tot het geschil in kwestie en pas dan zal het Internationaal Gerechtshof tot een bindende uitspraak kunnen komen.

Met Deel XV van het Verdrag van 1982 heeft men voor het eerst gepoogd in een multilateraal verdrag met universeel karakter het geschillenbeslechtsmechanisme over een andere leest te schoeien. Dit heeft alles te maken met de specifieke wordingsgeschiedenis van dit verdrag dat in tegenstelling tot de vier zeerechtsverdragen van 1958 niet werd voorbereid door de Commissie voor Internationaal Recht van de VN. De Staten zijn hier rechtstreeks rond de tafel gaan zitten om te pogen het gehele zeerecht in een enkel verdrag te regelen. Het vertrekpunt van deze aanpak was de bevinding dat de tendensen die het zeerecht begin van de jaren 70 kenmerkten dermate divers waren, dat enkel een globaal compromis voor een oplossing zou kunnen zorgen, waarbij dan alle partijen op sommige punten zouden scoren, maar op andere dan weer toegevingen zouden moeten doen om het document ook voor andere Staten interessant en aanvaardbaar te maken. In dit kiesspel van geven en nemen, dat trouwens zo een tien jaar heeft aangesleept, kon het dan ook niet anders dat, *primo*, de consensus methode werd gehanteerd en, *secundo*, dat het uiteindelijk bekomen resultaat een *package deal* zou uitmaken, te nemen of te laten. Het is daarom vooreerst onmogelijk via het spel van reserves enkel het interessante uit het verdrag te aanvaarden, en de minder interessante punten vanuit nationaal oogpunt ter zijde te schuiven.⁷ Maar ook, en dit is dus belangrijk hier, moest men ervoor zorgen dat Staten niet elk hun eigen weg zouden gaan met betrekking tot de uitlegging van het Ver-

drag van 1982. In een document dat vaak de kleinste gemene deler weergeeft van de posities van Staten, en dus meer dan eens doelbewust opteert voor een grijze tekst, die iedereen kan behagen omdat men er zowat in leest wat men wil, eerder dan een witte of zwarte tekst, die voor een aantal Staten onaanvaardbaar zou geweest zijn, is dit meer dan begrijpelijk. Ook wilde men voorkomen dat geschillen, eenmaal ze ontstaan, zouden blijven aanslepen omdat de betrokken partijen hun eigen posities wensen te behouden en niet bereid zouden worden gevonden om een derde te laten beslissen. Een dergelijke houding zou zeer duidelijk de juridische waarde van het document hebben aangetast.

Het innovatieve van dit Deel XV ligt nu juist in zijn Afdeling 2, genaamd "Verplichte procedures leidende tot bindende beslissingen". Door toe te treden tot het Verdrag van 1982 onderwerpen Staten zich dus automatisch aan deze regeling.⁸ Het *quid pro quo* van deze nieuwigheid is vooreerst dat men de opties voor Staten zo ruim mogelijk gehouden heeft en dat het Hof dus, zoals reeds vermeld, maar een van de vier mogelijkheden te volgen pistes uitmaakt op deze weg naar een bindende oplossing.⁹ Vervolgens is het ook zo dat men een reeks uitzonderingen heeft moeten toestaan, zonder dewelke ook dit Deel XV nooit tot een consensus zou hebben geleid. Deze uitzonderingen zijn ofwel automatisch¹⁰, ofwel facultatief door Staten in te roepen.¹¹ En of het glas nu half vol is, of half leeg, met andere woorden of men nu echt te maken heeft met een systeem van verplichte geschillenbeslechting, of eerder met een systeem waar de uitzonderingen de bovenhand halen op de regel, daar is men in de gespecialiseerde literatuur nog altijd niet uit. Wat wel als een paal boven water staat is dat men voor het eerst in een dergelijk multilateraal verdrag met universele strekking een poging ondernomen heeft om Staten op een meer stringente manier hun geschillen te laten beslechten dan daarvoor ooit het geval was geweest.

De procedure inzake de spoedige vrijgeving van schepen en bemanningen voor het Hof

Binnen dit nieuwe kader verdient een procedure voor het Hof speciale aandacht, namelijk deze inzake de spoedige vrijgeving van schepen en bemanningen.¹² Ze is totaal nieuw, is in de praktijk, zoals we zullen zien, enkel van toepassing voor het Hof, en heeft sindsdien ook geen navolging meer gekend. Het eigene van deze procedure is dat een bepaald

rechtsprekend orgaan zich gaat uitspreken over een onderdeel van de zaak, zonder dat het noodzakelijkerwijs ditzelfde orgaan zal zijn dat later de zaak ook ten gronde zal behandelen.

Deze nieuwigheid heeft dan weer alles te maken met de creatie van de exclusieve economische zone in het Verdrag van 1982.¹³ In deze nieuwe maritieme zone, die zich 200 zeemijl voor de kust uitstrekt¹⁴, worden aan de kuststaat immers verregaande bevoegdheden toegekend inzake milieu- en visserijbescherming, die vroeger enkel binnen de territoriale zee konden worden uitgeoefend.¹⁵ Wie de eventuele overtredingen van deze bevoegdheid zou moeten vervolgen, was oorspronkelijk een punt van betwisting. Maar deze bevoegdheid is uiteindelijk toch ook toebedeeld aan de kuststaat. Om echter te voorkomen dat deze laatste bij het uitoefenen van deze soevereine rechten al te zeer de belangen van de scheepvaart in het gedrang zou brengen werd de hier besproken procedure ingevoerd. Deze procedure heeft dus niets te maken met de grond van de zaak, dit wil zeggen met de vermeende milieu- of visserij-overtreding, maar beoogt enkel de vrijlating van de schepen en bemanning tegen een borgtocht in afwachting van de beslechting van het geschil ten gronde.

De bevoegdheid van kuststaten in hun exclusieve economische zone mag met andere woorden zeer ruim zijn, toch bestaan er wel degelijk beperkingen op. Het geschillenbeslechtingsmechanisme van het Verdrag van 1982 illustreert dit zeer passend met betrekking tot de visserijproblematiek. Want indien levende rijkdommen binnen de exclusieve economische zone zo goed als onttrokken worden aan het systeem van verplichte geschillenbeslechting door een automatische uitzondering¹⁶, dan moet deze procedure inzake spoedige vrijgeving van schepen en bemanning als een uitzondering op deze uitzondering worden gezien, waar een derde wel de redelijkheid van de waarborgsom van kan toetsen.

Tenslotte kan hier nog worden gewezen op het feit dat deze procedure een speciale band heeft met het hier besproken Hof. Het is inderdaad zo dat partijen theoretisch een dergelijke procedure eenzijdig kunnen opstarten voor een van de vier instellingen voorzien in Artikel 287, zoals boven reeds vermeld, toch zal het in de praktijk bijna uitsluitend het specifiek bij name genoemd alternatief zijn dat zich met dergelijke procedures zal inlaten, met name het Hof.¹⁷

De voorspelling gemaakt in 1994 door Tullio Treves, thans rechter voor dit Hof, dat deze procedure wel eens zou kunnen uitgroeien tot een attractiepool van deze instelling, heeft zich ten volle bewaarheid.¹⁸ De

twee recente zaken, die nu zullen worden besproken, zetten deze tendens nog maar eens extra in de verf.

De Hoshinmaru en Tomimaru zaken voor het Hof

Beide zaken hebben dus vooreerst gemeen dat het procedures inzake de spoedige vrijgeving van schepen en bemanningen betreffen, dat vervolgens de partijen Japan (eiser) en Rusland (verweerder) zijn, en tenslotte dat ze beide beslist zijn geweest op 6 augustus 2007. Vanuit het geheel der negen zaken bekeken in verband met spoedige vrijgeving van schepen en bemanning die het Hof al tot op heden heeft behandeld, valt het bovendien op dat het allemaal zaken zijn geweest die met visserij te maken hebben. Deze procedure kan immers ook worden ingeroepen wanneer schepen worden aangehouden voor het overtreden van de milieureglementering van de kuststaat, maar tot dusver heeft deze bevoegdheid nog nooit aanleiding gegeven tot een zaak voor het Hof. De juridische basis is met andere woorden tot dusver steeds Artikel 73 (2) van het Verdrag van 1982 geweest dat bepaalt: “Aangehouden schepen en hun bemanning worden onverwijld in vrijheid gesteld na het verschaffen van een redelijke waarborgsom of het stellen van een andere zekerheid.”¹⁹

Wat deze twee zaken dan weer onderscheidt van de zeven andere soortgelijke procedures zojuist aangehaald, is dat deze laatste twee zaken procedures betreffen over visserij in de exclusieve economische zone van de kuststaat binnen het kader van een geldige visserijvergunning door deze laatste afgeleverd. Zo werd de *Hoshinmaru* op 1 juni 2007 door een Russisch kustwachtschip gestopt om geïnspecteerd te worden. Uit de inspectie bleek dat de in het logboek opgenomen gegevens niet overeenkwamen met het soort en de hoeveelheid vis die het schip aan boord had. Na een grondige controle in de haven van Petropavlovsk-Kamchatskii bleek dat 20 ton zalm illegaal aan boord was gebracht daar die ingeschreven stond in het logboek als een goedkopere zalmsoort. Een soortgelijke overtreding diende vastgesteld te worden met betrekking tot de *Tomimaru*. Dit schip werd op zee geïnspecteerd op 31 oktober 2006 en na een grondige inspectie in dezelfde haven bleek ook dit schip zo een 60 ton illegaal gevangen vis aan boord te hebben, dit wil zeggen gevangen in strijd met de voorwaarden van de bekomen visserijvergunning.

Wat hebben beide zaken nu bijgebracht in de ont-

wikkeling van het begrip ‘redelijk’ in deze bijna exclusieve rechtsmacht van het Hof? Wat betreft de *Hoshinmaru* zaak dient voornamelijk gewezen op het feit dat Rusland bij het bepalen van de waarborgsom rekening had gehouden met de maximale straf die eventueel door de rechter ten gronde zou kunnen worden uitgesproken. Voornamelijk de inbeslagname van het schip, die een van de mogelijke sancties was overeenkomstig de relevante Russische wetgeving, werd door Japan betwist omdat het hier niet over visserij ging zonder vergunning, maar over een minder ernstig vergrijp binnen het vergunningssysteem. Het voorgestelde bedrag door de Russische autoriteiten zou dus volgens Japan tot zo ongeveer een vierde moeten worden herleid. Het Hof besliste dat het vaststellen van een waarborgsom op basis van de maximum straf niet redelijk was en dat de inbeslagname van het schip, gelet op de omstandigheden van de zaak, ook *in casu* geen deel diende uit te maken van de berekening. Het door Rusland oorspronkelijk voorgestelde bedrag werd dan ook met meer dan de helft verminderd.

Ook de *Tomimaru* zaak is niet onbelangrijk voor de verdere ontwikkeling van de rechtspraak met betrekking tot de spoedige vrijlating van schepen en bemanning, zelfs al heeft het Hof het niet gepast geacht in deze zaak een uitspraak te doen over de redelijkheid van de waarborgsom. In tegenstelling tot de vorige zaak, waar Japan kort op de bal heeft gespeeld, dient hier te worden vastgesteld dat dit land vooreerst getracht heeft zijn gelijk te halen voor de nationale rechtbanken in Rusland. Enkel toen het duidelijk werd dat dit niet het verhoopte resultaat opleverde, werd een procedure voor het Hof opgestart. Het was dan ook pas acht maanden na de aanhouding van het schip dat een verzoekschrift aan het Hof werd gericht inzake de spoedige vrijgeving van schip en bemanning. Ondertussen had echter een Russische rechtbank de inbeslagname van het schip al bevolen op 28 december 2006, wat trouwens in hoger beroep werd bevestigd op 24 januari 2007. Japan had dan nog een procedure ingespannen voor het Russisch Hooggerechtshof, die lopende was op het ogenblik van het indienen van het huidige verzoekschrift voor dit Hof. Rusland argumenteerde vooreerst dat de inbeslagname van het schip de procedure zonder voorwerp maakte, daar het schip niet langer aan Japan, de eiser, toebehoorde. Het Hof heeft dit argument echter ter zijde geschoven door erop te wijzen dat de inbeslagname van een schip niet automatisch een verandering of verlies van vlag impliceert. Eigendom en vlag zijn twee los van elkaar staande zaken wanneer het over schepen gaat. Een

verandering van eigendom leidt niet automatisch tot een verandering of verlies van vlag. De tweede argumentatielijn van Rusland betrof het feit dat de inbeslagname van het schip de procedure inzake spoedige vrijgeving van schepen en bemanning zonder voorwerp maakte. In een sterk staaltje van sibillijns taalgebruik stelt het Hof dat dergelijke inbeslagnames niet zouden moeten worden gebruikt om het ingevoerde evenwicht tussen kust- en vlaggestaat te verstoren. Bovendien moet een dergelijke procedure tot inbeslagname voldoen aan de internationale standaarden die de rechtsgang waarborgen. In het bijzonder kan deze niet zomaar in aller haast worden gevoerd. Na deze uitspraak, die zoals terecht opgemerkt door rechter Nelson in zijn verklaring eerder neigt naar een inmenging in de nationale rechtsprocedures ten gronde²⁰, komt het Hof dan vervolgens tot de conclusie dat de uitspraak door het Russisch Hoogerechtshof, waarvan het Hof pas slechts ingelicht werd na de beëindiging van de mondelinge fase op 26 juli 2007 en dus slechts enkele dagen voor de uitspraak zelf, een einde brengt aan deze procedure. En aangezien ook de eiser hierin berustte, achtte het Hof dat deze zaak ondertussen zonder voorwerp was geworden en werd derhalve geen uitspraak gedaan over de waarborgsom.

Conclusies

Zowat een decennium na de aanvang van de werking van dit nieuwe Hof kan worden gesteld dat het een weliswaar beperkte, maar desondanks belangrijke rol heeft gespeeld in de ordentelijke ontwikkeling van het recht, en dit voornamelijk met betrekking tot een procedure waarvan het nut, zo niet de redelijkheid en gepastheid ernstig in twijfel werden getrokken op het ogenblik van de creatie ervan. Het is daarom merkwaardig vast te stellen dat een van de meest gezaghebbende tegenstanders van deze procedure toentertijd, met name voormalig rechter Oda van het Internationaal Gerechtshof²¹, de nationaliteit had van een land dat, gelet op zijn enorme vissersvloot, eigenlijk enkel baat kon hebben bij het uitwerken van een dergelijke procedure, zoals recentelijk trouwens aangetoond door de hier besproken *Hoshinmaru* en de *Tomimaru* zaken.

Het is een procedure die zeer snel verloopt²² en waar blijkbaar in de statenpraktijk een duidelijke behoefte aan bestaat gelet op het succes ervan. Het Hof heeft in deze materie een rechtspraak weten uit te bouwen door naar aanleiding van zowat iedere behandelde zaak steeds opnieuw een verder stukje van de puzzel aan te reiken.²³ Voornamelijk de *Tomimaru* zaak

verdient in dit verband bijzondere aandacht omdat het Hof hier de indruk geeft zich niet buitenspel te laten zetten door specifieke nationale procedures.²⁴ In de *Grand Prince* zaak werd het Hof hier voor de eerste maal mee geconfronteerd, maar had het geen uitspraak kunnen doen daar het Hof tot het besluit was gekomen dat het onbevoegd was. In de *Tomimaru* zaak was het Hof wel bevoegd. Het heeft dat dan ook niet nagelaten dit specifieke onderwerp te behandelen. Het Hof geeft alvast in theorie de indruk dat het zich niet zomaar zal laten opzij zetten, maar in dit concrete geval heeft het deze opgeëiste bevoegdheid niet moeten toepassen.²⁵ En gelet op de commentaren door rechters gemaakt in de verklaring of afzonderlijke meningen gevoegd bij deze uitspraak²⁶ zou de eensgezindheid onder de rechters bij het aannemen van deze, weze het dan sibillijnse tekst op theoretisch vlak, wel eens kunnen zoeken bij de toepassing ervan in de praktijk.

Dit neemt natuurlijk niet weg dat, naast dit duidelijke succesverhaal, niet kan worden ontkend dat het Hof in deze tienjarige periode nog maar weinig zaken ten gronde heeft kunnen behandelen. De mogelijkheid, met andere woorden, om substantiële problemen van het actuele zeerecht van een oplossing te voorzien, is tot dusver aan dit Hof ontzegd geweest. Maar dit is niet echt uitzonderlijk. Ook het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, gelegen in Straatsburg, kende een zeer moeizame start. Dit neemt niet weg dat deze laatste instelling, ondanks een reeks fundamentele veranderingen die reeds werden doorgevoerd, vandaag nog steeds bijzonder veel moeite heeft om het grote aantal ingediende zaken in goede banen te leiden. Een volgend overzicht, tien jaar verder, zal waarschijnlijk een indicatie kunnen geven of dit Hof al dan niet dezelfde weg opgaat.

Noten

- 1 Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee, 10 December 1982, multilateraal verdrag, UNTS, vol. 1833, 1982, 397-581, zoals ook te vinden op het internet: <www.un.org/Depts/los/convention_agreements/texts/unclos/unclos_e.pdf>. Hierna 1982 Verdrag. Zie meer bepaald Deel XV, genaamd 'Regeling van geschillen'.
- 2 Bijlage VI, Art. 1 (2). Overeenkomstig Art. 318 van het 1982 Verdrag vormen de bijlagen een integrerend deel uit van dit verdrag.
- 3 Momenteel zijn 154 staten en de Europese Gemeenschap partij bij dit verdrag. Alhoewel Westerse landen zich aanvankelijk terughoudend opstelden, is dit euvel ondertussen verholpen. Alle permanente leden van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties zijn partij bij dit verdrag, met uitzondering van de Verenigde Staten. Onlangs werden in dit laatste land echter nieuwe stappen ondernomen om alsnog

- partij te worden. Bovendien zijn de Verenigde Staten van mening dat dit verdrag, met uitzondering van Deel XI, genaamd 'Het Gebied', deel uitmaakt van het internationaal gewoonterecht.
- 4 Met name de *Saiga* zaak. Een andere zaak ten gronde staat sinds 2000 ingeschreven op de rol, namelijk de zaak aangaande het behoud en beheer van de ontginning van zwaardvisbestanden in de zuidoostelijke Stille Oceaan tussen de Europese Gemeenschap en Chili, maar deze procedure is door de partijen in gemeenschappelijk overleg opgeschort. De laatste verlenging van deze opschorting loopt tot begin 2008.
 - 5 Deze zaken zijn allemaal terug te vinden op de officiële webpagina's van het Hof op het internet: <www.itlos.org/start2_en.html>.
 - 6 1982 Verdrag, Art. 287.
 - 7 1982 Verdrag, Art. 309. Voorbehouden en excepties zijn in beginsel verboden, tenzij uitdrukkelijk toegestaan door het 1982 Verdrag.
 - 8 Dit staat dus weerom in schril contrast met de vier zeerechtsverdragen van 1958 waar geschillenbeslechting geregeld werd via een facultatief protocol, dat nooit veel aanhang gekend heeft.
 - 9 Zie noot 4 en bijbehorende tekst. Bovendien is het een eerder ingewikkeld systeem geworden, waar men naast de meer dan 30 artikelen van Deel XV, dan nog vier bijlagen voor nodig gehad heeft om het concreet uit te werken.
 - 10 1982 Verdrag, Art. 297.
 - 11 1982 Verdrag, Art. 298.
 - 12 1982 Verdrag, Art. 292.
 - 13 1982 Verdrag, Arts. 55-75.
 - 14 1982 Verdrag, Art. 57. Een zeemijl is gelijk aan 1,852 kilometers. De buitengrens van deze zone ligt met andere woorden zo een 370 km van de kust verwijderd.
 - 15 De breedte van de territoriale zee is door het internationaal gewoonterecht zeer lang geacht drie zeemijl te zijn geweest, maar werd uiteindelijk door het 1982 Verdrag voor het eerst conventioneel vastgelegd op maximaal 12 zeemijl. 1982 Verdrag, Art. 3.
 - 16 1982 Verdrag, Art. 397 (3) (a). Dit impliceert dus dat de kuststaat een bijna discretionaire bevoegdheid heeft bij het uitstippelen van het visserijbeleid in zijn exclusieve economische zone overeenkomstig de bepalingen van Arts. 61-62. Deze bevoegdheid is immers niet onderworpen aan enige toetsing door een derde, onafhankelijke partij.
 - 17 1982 Verdrag, Art. 292 (1) *in fine*. Voornamelijk de spoed verbonden aan een dergelijke procedure pleit voor het Hof, alsook de partijen die ervoor kunnen verschijnen.
 - 18 T. TREVES, "The Law of the Sea Tribunal: Its Status and Scope of Jurisdiction after November 16, 1994", (1995) 55, *Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht*, 421, 446. Dit blijkt uit het aantal dergelijke zaken die het Hof tot op heden reeds heeft behandeld, met name negen (*supra* noot 8 en bijbehorende tekst).
 - 19 Dit artikel heeft als titel "Afdwinging van de naleving van de wetten en voorschriften van de kuststaat" en betreft meer bepaald de uitoefening van soevereine rechten inzake de exploratie, exploitatie, behoud en beheer van de levende rijkdommen. 1982 Verdrag, Art. 73 (1).
 - 20 Een stelling die ook door rechter Jesus wordt bijgetreden en verder uitgewerkt in zijn afzonderlijke mening.
 - 21 S. ODA, "Dispute Settlement Prospects in the Law of the Sea", (1995) 44, *International and Comparative Law Quarterly*, 863, 866-867. Deze voormalige rechter (van 1976 tot 2003) en gewezen ondervoorzitter (van 1991-1994) van het Internationaal Gerechtshof omschreef deze nieuwe procedure met woorden als 'does not make any sense', 'unworkable', 'wishful thinking', en 'arising from a lack of understanding of the whole situation relating to the exercise of coastal jurisdiction in the exclusive economic zone'.
 - 22 De beide hier behandelde zaken namen bijvoorbeeld juist geteld een maand in beslag van indiening tot uitspraak.
 - 23 Voor een overzicht van de jaren 1996-2002, zie bijvoorbeeld E. FRANCKX, "'Reasonable Bond' in the Practice of the International Tribunal for the Law of the Sea", (2002) 32, *California Western International Law Journal*, 303-342. Hieraan dienen de *Junco Trader* zaak (waar een nationale beroepsrechter de oorspronkelijke sancties en inbeslagname had ongedaan gemaakt en het Hof desalniettemin een symbolische waarborgsom uitsloot, zoals reeds vroeger beslist was geweest in de *Saiga* zaak) en de *Volga* zaak (waar het Hof de voorwaarden weigerde te aanvaarden die de kuststaat had gekoppeld aan de waarborgsom om erop toe te zien dat het schip niet zou recidiveren) toegevoegd te worden.
 - 24 Voornamelijk door zeer snel tot de inbeslagname van het schip te besluiten via een uitspraak ten gronde voor de nationale rechter ontnemt men het Hof de mogelijkheid om zich via deze procedure van spoedige vrijgeving van schepen en bemanning nog met de zaak in te laten.
 - 25 Japan had immers te lang gewacht vooraleer deze zaak voor het Hof te brengen zodat zelfs een procedure voor het Russisch Hooggerechtshof inmiddels in zijn nadeel beslecht was geweest. Er kon dus moeilijk nog van on gepaste haast sprake zijn. Bovendien aanvaardde ook Japan na deze uitspraak dat de inbeslagname van het schip nu een definitieve beslissing was.
 - 26 Namelijk de rechters Nelson en Jesus die vinden dat het Hof hier ter ver gaat (*supra* noot 23 en bijbehorende tekst), en rechter Yanai, die kritiek geeft op het Russisch systeem van borgstelling, en dus zich wel degelijk inlaat met de nationaal-rechtelijke procedure.

